

Ploskanka čerešňová (web-spinning sawfly)

Ploskanka čerešňová (*Neurotoma nemoralis*) patrí do triedy hmyz (*Insecta*), radu blanokrídlavce (*Hymenoptera*), čeľade *Pamphiliidae* a rodu *Neurotoma*. Vyskytuje sa od západnej časti Európy až po západnú Sibír. V prípade premnoženia spôsobuje viditeľné holožery na listoch hostiteľských rastlín. Do spektra hostiteľských rastlín ploskanky zaraďujeme čerešňu, višňu, marhuľu, mandľu, broskyňu a slivku.

Prvotné príznaky napadnutia pozorujeme v máji, kedy listy sú skeletované (bez rastlinnej hmoty medzi žilkami) a na ich povrchu sa nachádzajú larvy. Listy sú spradené hnedými pomerne pevnými pavučinami do hniezd, ktoré obsahujú exkrementy a malé časti obžratých listov. Neskôršie na okrajoch listov sú viditeľné nepravidelné požerky, ktoré sú spôsobené larvami starších vývojových cyklov.

Dospelý jedinec má 7-9,5 mm s rozpätím krídiel 14-16 mm. Krídla škodcu sú priesvitné. Samička kladie vajíčka v skupinách zvyčajne na spodnú alebo hornú časť mladých listov, poprípade na puky hostiteľských rastlín. Vajíčka sú podlhovasté, žltobielej farby s dĺžkou 1,6 mm a šírkou 0,6 mm. Dospelé jedince sa objavujú od konca apríla do konca júna. Larvy majú čiernu hlavu a nohy. Telo je jasne tmavozelené a na chrbte je viditeľný tmavší pásik. Na prvom článku hrude sa nachádzajú 4 tmavé štítiky. Na poslednom článku bruška sa nachádzajú trojčlánkové cercusy. Dospelá larva meria 15-23 mm a takáto larva prezimuje v pôde v kokóne vytvorenom z pôdnych častíc. Proces kuklenia prebieha od začiatku apríla. Larvy zalezú do pôdy do hĺbky 10-25 cm. Štádium kukly trvá asi dva týždne. Škodca má jednu generáciu počas roka.

V rámci ochranných opatrení sa odporúča hniezda s larvami odrezat' a následne spáliť. Škodca má aj svojich prirodzených nepriateľov, kde patria hmyzožravé vtáky, entomopatogénne huby a blanokrídle parazitoidy.

Na chemickú ochranu možno využiť autorizované insekticídy s účinnou látkou deltamethrin: Decis EW 50, Decis Protech a Dinastia, ktoré sú určené pre profesionálneho používateľa, a v malospotrebitel'skom balení (MB) pre záhradkárov sú dostupné Decis AL, Sanium Ultra AL a Sanium Ultra. Využiť možno aj insekticíd a akaricíd vo forme emulzného koncentrátu z rastlinného extraktu zo semien tropického stromu *Antelaea azadirachta* Neemazal_T_S, a iba v malospotrebitel'skom balení insekticídy Zdravá záhrada - Prípravok proti voškám, strapkám a inému škodlivému hmyzu a Zdravá záhrada - Prípravok proti larvám pásavky a inému škodlivému hmyzu. Všetky tri majú rovnakú účinnú látku azadirachtin. Pre správne použitie chemických prípravkov je nevyhnutné sa riadiť pokynmi, ktoré sú uvedené na etiketách konkrétnych autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín!

Ing. Maroš Lučaj , ÚKSÚP – OOR
11.11.2024